U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy a soudců JUDr. Miluše Doškové, JUDr. Brigity Chrastilové, JUDr. Milana Kamlacha, JUDr. Petra Průchy, JUDr. Vojtěcha Šimíčka a JUDr. Marie Turkové v právní věci navrhovatelů: **a) ing. J. D., b) V. D.**, proti odpůrci: **Státní volební komise** se sídlem U Obecního domu 3, 112 20 Praha 1, v řízení o návrhu na neplatnost volby kandidáta do Evropského parlamentu,

t a k t o :

I. Návrh **s e z a m í t á.**

II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Dne 22. 6. 2004 podali u Nejvyššího správního soudu navrhovatelé návrh označený jako „stížnost na volební výsledky“, v němž namítají, že z výsledků voleb do Evropského parlamentu zveřejněných na internetové stránce www.volby.cz je zřejmé, že ve volebním okrsku č. 34, O. v okrese Z. nebyl uveden žádný přednostní hlas pro volební stranu č. 5 – N. k., přestože oba navrhovatelé tvrdí, že na kandidátní listině této strany dali oba přednostní hlas kandidátovi č. 6 a dále po jednom hlasu kandidátům č. 1 a 10. Proto navrhovatelé žádají „opravit volební výsledky“, neboť v opačném případě vznikají vážné důvody pro podezření z nezákonné manipulace a ohrožení správnosti celých voleb.

Státní volební komise se k tomuto návrhu ve stanovené lhůtě nevyjádřila.

Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval otázkou splnění procesních náležitostí podaného návrhu a v tomto směru zjistil, že návrh byl podán včas (§ 57 odst. 1 zákona č. 62/2003 Sb. o volbách do Evropského parlamentu) a že oba navrhovatelé jsou zapsáni do seznamu voličů pro volby do Evropského parlamentu, a to pod č. 866 a 867, takže jsou k podání tohoto návrhu aktivně legitimováni (§ 57 odst. 1 cit. zákona).

Proto soud přistoupil k meritornímu projednání a rozhodnutí návrhu.

Z volební dokumentace (včetně všech odevzdaných hlasovacích lístků) vyžádané od Městského úřadu Znojmo a vztahující se k volebnímu okrsku č. 34 O., soud zjistil, že volební strana č. 5 – N. k. obdržela celkem 3 platné hlasy (žádný hlas neplatný), z nichž na jednom hlasovacím lístku nebyl uplatněn žádný přednostní hlas a na dvou zbývajících lístcích byli řádně označeni kandidáti č. 1 a 10 vždy jedním hlasem a kandidát č. 6 dvěma hlasy, což koresponduje s tvrzením navrhovatelů. Ze skutečnosti, že oba předmětné hlasovací lístky se nacházely v obálce označené jako „Platné hlasovací lístky s přednost. hlasy“ a z toho, že i na tzv. pomocném hlasovacím lístku byly u uvedených kandidátů řádně zaznamenány výše zmíněné přednostní hlasy, je zjevné, že okrsková volební komise oba tyto hlasovací lístky posoudila jako hlasy, u nichž voliči využili svého práva přednostního hlasování. K pochybení

tak zjevně došlo až při zpracovávání celkových „Výsledků hlasování pro politické strany, politická hnutí a koalice ve volebním okrsku“, kde je sice správně konstatováno, že předmětná volební strana obdržela celkem 3 platné hlasy, nicméně skutečnost, že uvedeným kandidátům této strany byly uděleny přednostní hlasy, již zaznamenána není. Obsah tohoto protokolu, podepsaný všemi členy okrskové volební komise, se následně stal podkladem pro další zpracování volebních výsledků.

Na základě provedených skutkových zjištění dospěl soud k následujícím právním závěrům.

Podle ustanovení § 57 odst. 2 zákona č. 62/2003 Sb. návrh na neplatnost volby kandidáta může podat navrhovatel, má-li za to, že byla porušena ustanovení tohoto zákona způsobem, který mohl ovlivnit výsledek volby tohoto kandidáta. Z citovaného ustanovení je zřejmé, že předmětný návrh představuje prostředek soudní ochrany namířený proti zvolení konkrétního kandidáta (příp. kandidátů) do Evropského parlamentu, přičemž pokud by soud tomuto návrhu vyhověl, rozhodl by o neplatnosti volby kandidáta (§ 90 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní), tzn. s účinky ex tunc.

V projednávané věci sice navrhovatelé volbu některého kandidáta výslovně nenapadají a Nejvyššímu správnímu soudu nepřísluší rozhodovat způsobem vyplývajícím z formulace petitu návrhu (tzn. nemůže „opravovat volební výsledky“), nicméně z obsahu návrhu lze dovodit, že navrhovatelé z prezentovaných důvodů zřejmě paušálně zpochybňují volbu všech zvolených kandidátů.

Jak vyplývá z citované dikce ustanovení § 57 odst. 2 zákona č. 62/2003 Sb. a ze samotného smyslu předmětného právního institutu, za základní předpoklady vyhovění tomuto typu volební stížnosti je – v obecné rovině - nutno označit především tři následující: (1.) protizákonnost, tzn. porušení některých ustanovení zákona č. 62/2003 Sb.; (2.) vztah mezi touto protizákonností a zvolením kandidáta, jehož zvolení je napadeno volební stížností a (3.) zásadní intenzitu této protizákonnosti, která ve svých důsledcích musí přinejmenším výrazně zpochybňovat volbu předmětného kandidáta. Jinak řečeno, tato intenzita musí v konkrétním případě dosahovat takového stupně, že je možno se důvodně domnívat, že pokud by k protizákonnému jednání nedošlo, nebyl by tento kandidát zřejmě vůbec zvolen. Zjednodušeně řečeno tedy tato intenzita způsobuje „zatemnění“ volebních výsledků, tzn. jejich zásadní zpochybnění.

Optikou předchozích východisek nazíral soud rovněž na námitky navrhovatelů, obsažené v jejich volební stížnosti. V projednávané věci tak je nutno především konstatovat, že navrhovatelé v podstatě nezpochybňují volbu některého konkrétního kandidáta a svoji argumentaci omezují na nepřihlédnutí k jejich preferenčním hlasům, odevzdaným pro kandidáty volební strany č. 5 – N. k.. Již na tomto místě je proto možno učinit dílčí závěr, že posuzovaná stížnost nesplňuje základní předpoklady pro vyhovění, uvedené shora sub 2 a 3. Jádro uplatněné námitky totiž spočívá v tom, že nebyly zohledněny preferenční hlasy v rámci (dvou) hlasovacích lístků odevzdaných pro zmíněnou volební stranu. Protože však ani navrhovatelé sami konkrétně netvrdí, že by se toto pochybení mohlo jakkoliv projevit při zvolení některých kandidátů, je nutno tuto námitku posoudit tak, že mohla mít – teoreticky a v obecné rovině - za určitých okolností vliv na pořadí kandidátů na kandidátní listině předmětné volební strany, nicméně nelze se důvodně ani domnívat, že by mohla vyvolat jakékoliv externí účinky, tzn. že by se mohla reálně projevit na volebních výsledcích - tedy na

tom, kteří kandidáti byli zvoleni za Českou republiku do Evropského parlamentu, a to ani teoreticky.

Při hodnocení námitky navrhovatelů je totiž nutno především vidět skutečnost, že při volbách do Evropského parlamentu se zákonodárce rozhodl pro tzv. vázané kandidátní listiny (oproti možnosti přísně vázané či naopak volné kandidátní listiny). To znamená, že každý volič disponuje pouze jedním hlasem, který odevzdává pro příslušnou volební stranu (tzn. pro politickou stranu nebo koalici politických stran), což se projevuje zejména v tom, že při aktu hlasování vloží do úřední obálky a následně i do volební schránky jeden hlasovací lístek. Na tomto hlasovacím lístku však může zakroužkováním pořadového čísla nejvýše u dvou kandidátů vyznačit, kterému z kandidátů dává přednost (§ 37 odst. 1 zákona č. 62/2003 Sb.). Při následném zjišťování výsledků voleb je rozhodné, kolik obdržela každá volební strana hlasů, přičemž přednostní (preferenční) hlasy se uplatní teprve tehdy, pokud volební strana překročí uzavírací klausuli ve výši 5% z celkového počtu odevzdaných platných hlasů (zákon č. 62/2003 Sb. zde velmi nepřesně hovoří o postupu do skrutinia, § 47 odst. 2). Přitom k přednostním hlasům se ani v tomto případě nepřihlíží automaticky, nýbrž pouze tehdy, jestliže některý z kandidátů získal takový počet přednostních hlasů, který činí nejméně 5% z celkového počtu platných hlasů odevzdaných pro tuto volební stranu.

V projednávané věci je nutno mít na zřeteli především skutečnost, že – jak vyplývá z oficiálních výsledků voleb do Evropského parlamentu konaných ve dnech 11. a 12. 6. 2004 (publikovaných v H. n. dne 16. 6. 2004), N. k. obdržela celkem 2944 odevzdaných platných hlasů, což představuje 0,12% z celkově odevzdaných hlasů. Je tedy zřejmé, že tato volební strana nepřekročila zmíněnou uzavírací klausuli, takže k počtu udělených přednostních hlasů nemohlo být vůbec přihlíženo.

Jakkoliv tedy Nejvyšší správní soud v činnosti předmětné okrskové volební komise skutečně shledal pochybení v tom smyslu, že ve výsledném protokolu o výsledcích voleb nezaznamenala zmíněné přednostní hlasy a věcná podstata námitky navrhovatelů je proto oprávněná, jedná se o naprosto marginální porušení volebního zákona mající toliko evidenční a statistický význam, které se nicméně ze shora prezentovaných důvodů nemohlo nikterak projevit na zákonnosti volby některého ze zvolených kandidátů do Evropského parlamentu.

Proto soud dospěl k závěru, že podaná volební stížnost není důvodná.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud podaný návrh zamítl, a to bez nařízení jednání (§ 89 odst. 5 s. ř. s.).

Podle ustanovení § 93 odst. 4 s. ř. s. nemá na náhradu nákladů řízení žádný z účastníků právo.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 2. 7. 2004

JUDr. Josef Baxa
předseda senátu